

Endeligt svar på spørgsmål 28 fra Finansudvalget (alm. del – § 7) stillet den 15. januar 2007

Spørgsmål:

"Kan ministeren redegøre for de væsentligste årsager til, at regeringen i "Konvergensprogram 2006" kommer frem til, at finanspolitikken er næsten holdbar, jf. tabel 6.1, mens DREAM-gruppen i deres "Langsigtede økonomiske fremskrivninger 2006" – begge publikationer fra november 2006 – kommer frem til, at der udestår et betydeligt holdbarhedsproblem?"

Svar:

Størrelsesordenen af de fremtidige udfordringer for den offentlige økonomi som følge af blandt andet forskydninger i befolkningens sammensætning opsummeres ofte i den såkaldte finanspolitiske holdbarhedsindikator. Holdbarhedsindikatoren angiver den *hypotetiske* varige stigning i den offentlige opsparing (dvs. størrelsesordenen af den finanspolitiske tilpasning) fra i dag for at sikre finansiering af de beregnede fremtidige ubalancer og dermed en stabil udvikling i den offentlige nettogæld.

DREAM-gruppen beregner holdbarhedsindikatoren til -2,2 pct. af BNP, når initiativerne i Velfærdsaftalen indregnes. Finansministeriet (FM) anslår, at finanspolitikken er omtrent holdbar efter Velfærdsaftalen, idet holdbarhedsindikatoren i forløbet i Konvergensprogram 2006 udgør -0,2 pct. af BNP¹.

Begge vurderinger skal ses i lyset af en væsentlig større underliggende udfordring end i tidligere opgørelser, primært som følge af at danskerne antages at leve endnu længere i årene fremover, jf. den seneste befolkningsprognose fra DREAM (juni 2006)².

Forskellen i holdbarhedsvurderingen afspejler en række forskelle i antagelser og modelgrundlag. Blandt de væsentligste kan fremhæves:

- DREAM forudsætter en lavere rente end FM. En lavere rente indebærer blandt andet et lavere afkast på offentlig opsparing og dermed et større opsparingsbehov for at finansiere en *given* fremtidig ubalance mellem offentlige indtægter og udgifter.

¹ Beregningerne af den finanspolitiske holdbarhed er behæftet med usikkerhed. Udgangspunktet for beregningerne er, at regler og systemer fastholdes uændret årtier frem for derved at give et indtryk af, om disse kan fastholdes på langt sigt. Der er derfor ikke tale om egentlige prognoser.

² I DREAMs seneste beregninger er udfordringen ca. 30 pct. større end i tidligere opgørelser fra DREAM og Velfærds-kommissionen.

- Med DREAMs antagelser stiger antallet af overførselsmodtagere i aldersgrupperne over 60 år mere, når levetiden stiger og aldersgrænserne i pensionssystemet øges som aftalt i Velfærdsaftalen.
- DREAM antager en større stigning i de offentlige investeringer på sigt. Frem mod 2050 udgør forskellen godt 1/2 pct. af BNP.
- FMs beregningsmetode indregner en reduktion i de aldersbetingede offentlige udgifter til sundhed og ældrepleje, som afspejler at øget levetid også indebærer flere raske år, og derfor alt andet lige trækker i retning af lavere aldersbetingede udgifter. DREAMs beregningsmetode indregner ikke en sådan "levetidskorrektion" af sundheds- og plejeudgifterne, hvilket alt andet lige medfører højere udgifter til sundhed og ældrepleje på sigt. Det opvejes dog i store træk af, at DREAM i deres seneste opgørelse i udgangspunktet har lavere aldersbetingede udgifter.

Der er også andre forskelle, hvoraf nogle trækker i retning af større fremtidige netto-udgifter i FM's opgørelse. Desuden benyttet DREAM-gruppen DREAM-modellen, mens FM bruger ADAM-modellen til at udføre holdbarhedsberegninger på.³

---

³ I Finansredegørelse 2004 er i mere detaljeret grad redegjort for en række forskelle mellem tidligere langsigtede fremskrivninger af hhv. DREAM og FM, herunder forskellene på de anvendte modeller (DREAM og ADAM).